

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1566 usque ad annum 1572

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118634

§. 100. Cœlius Secundus Curio fatis functus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67213](#)

Sæcul. XVI.
A.C. 1569.

§. XCIX.

Danielis Barbari fata.

Thuan. l. 46. *Gesner. in
Bibliothec.* **H**oc item anno Italia deplorabat obi-
tum Danielis Barbari, qui præcla-
rum Venetæ Reipublicæ ornementum
celeberrimi Hermolai Barbari Pronepos
erat. Hic Philosophicis, ac Mathemati-
cenis disciplinis apprime eruditus, sicut
olim ejus Pro - Patruus, qui Aquile-
jenis Patriarcha designabatur, dicere
solebat, *si Christianus non esset, in Ari-
stotelis verba jurarem:* tanti enim habe-
bat ingenium hujus Philosophi, qui
juxta Hermolai opinionem tam felici-
ter veritatem indagavit, ut illam etiam
solis naturæ viribus in qualibet nature
parte invenerit. Postea Barbarus se
penitus Theologiæ studio utpote status
sui conditioni magis congruo dicavit,
pluraque Græcorum Patrum opera lati-
ne reddidit, quorum aliqua typis im-
pressa prodierunt. Obiit hoc anno die de-
cima tertia Aprilis, vix inchoato qua-
dragesimo primo ætatis suæ anno. Ce-
terum semper a fastu, & ambitione plu-
rimum alienus vitae suæ dies tranfige-
bat.

§. C.

Thuan. l. c. **C**ælius Secundus Curio fatus fundens
quentis Menis Novembris die vi-

gesima quarta anno ætatis suæ sexagesimo septimo mortalitatem extuit, ob Historiam a se conscriptam valde commendandus. Is die prima Maji Anno a partu Virginis millesimo quingentesimo tertio San - Chiricci in Pedemontio primam lucem aspexerat, fueratque ejus Pater Jacobus Troterus Curio, Vir

Sæcul. XVI.
A.C. 1569.

*Elog. de
Tassier t. I.
p. 358.
Hofman. le-
xic. tom. 4.*

p. 509.

nobilis, ac illustrioribus hujus ditionis Proceribus sanguine junctus, cui ex viginti tribus prolibus postremus Filius nascebatur Cælius, qui nono ætatis suæ anno parentibus orbatus, & dein prius privato Magistro usus in Castro Montis Galerii literas didicerat, postea autem scholas publicas frequentans, inde Taurinum petebat, ubi per aliquot annos, eloquentiæ, arti Poeticæ, & Historiæ sub celeberrimis Professoribus operam navabat, ibidemque civili jurisprudentiæ incumbebat sub Francisco Sforzato postea Cardinali: vix autem vi gesimum ætatis annum egrediebatur, cum fama, quam in Germania nefanda Lutheri, & Zwinglii opera concitabant, pariter hujus imprudentis juvenis curiositatem acueret, atque in horum librorum lectione delectaretur, ubi, cum aliunde novitatum studiosus esset, facile incautus hæresis venenum suxit, moxque hosce errores complecti statuit: ut autem eo liberius hanc se-

Dd 5 ctam

Sæcul. XVI. etiam profiteri posset, unacum duobus
A. C. 1569 aliis juvenibus pari fato seductis iter
 in Germaniam instituit: porro cum cir
 ca varia religionis capita nimis immo
 derata licentia inter se conferrent, apud
 Ypernensem Episcopum accusabantur,
 a quo etiam comprehendendi, atque ad
 Caprianam arcem deduci jubebantur.
 Cælius ibidem captus integro bimelni
 hærebat, quo spatio evoluto ad preces
 quorundam Amicorum, quos inter hu
 jus patriæ Nobiles numerabat, liber
 tatem recuperabat, prius tamen serio
 ab Episcopo admonitus, ut deinceps
 magis sapere disceret. Verum ille ne
 glexit hanc admonitionem, atque Y
 prensis Episcopi bonitatem, qua hunc ju
 venem unacum recommendatitiis lite
 ris ad proximam Sancti Benigni Abba
 tiam mittebat, penitus sprevit, quin
 imo Sanctorum Agapeti, & Tiburtii re
 liquias ex hoc Monasterio suffuratus
 eas hinc inde dispersit, atque earum
 loco in theca reposuit Biblia, quæ ruf
 sus ex ejusdem Conventus Bibliotheca
 furto abstulerat, hisce autem Bibliis
 hanc latinam inscriptionem affixit: *E
 ce arcam fæderis, ubi vera quærenda sunt
 oracula, quæ Sanctorum reliquias conti
 nent.* Patrato sacrilego hoc furto pau
 lo post Mediolanum versus contendit, in
 de vero Romam, ac subinde plures
 Italiae urbes peragrabat, demum vero

Mc

Sæcul. XVI.

A.C. 1569.

Mediolanum reversus erat, ubi per plures annos commoratus semetipsum hæretorum pabulo assidue pascebat, ac postea alios perversis doctrinis imbuebat, unde plurium Nobilium Protestantium venerationem, atque existimationem sibi conciliabat, ac demum Anno Christi millesimo quingentesimo trigesimo uxore ducta paulopost Casali Montferratensis ditionis Metropoli sedem fixit, ubi plures annos transigens demum in patriam, ac postea Ramenium prope Montem Galerium contendebat, ubi quadam die, cum Dominicanum quemdam acriter in Lutherum invehi, eique nova crima, novasque opiniones hæreticas, quarum tamen reus non erat, imputare audiret, huic immoderato Concionatori respondendi veniam petebat, qua obtenta huic Monacho dixit: „Pater mi, horrenda Luthero imputasti, in quonam autem loco hic talia enuntiavit? potesne ostendere librum, in quo ejusmodi doctrinam tradidit? „Ad hæc religiosus, „libri praesto mihi non sunt, ac propterea ostendere non valeo, hos autem errores Taurini ex Luthero ostendere paratus sum, dummodo me eo comitari vis. „ Reprobusuit Curio Cælius: „ego autem oppositum illis, quæ dixisti, mox tibi ostendam. „ His dictis ex sacco extraheus

Lu-

Sæcul. XVI. Lutheri commentarium in epistolam ad Galatas cum tanta verborum amplitudine Dominicanum redarguebat, ut populi fæce in eum irruente ægre furentium manus evadere potuerit: porro Inquisitores, atque Episcopus Taurensis hanc rem edocti mox Curionem comprehendi jusserunt, cum autem Episcopus illum populi multitudine suffultum cerneret, quid hac in re agendum esset, Romæ a summo Pontifice exquirebat: interea vero Curio pedibus catena constrictus ad locum magis occultum deducebatur, vigili oculo custoditus: nihilominus noctis beneficio satelitum suorum sedulitatem eludens Salodium Mediolanensis Ducatus oppidum secessit, ac postea Papiam contendit, ubi exacto triennio Venetias auggere compellebatur, eoquod Papienis Senatus eum comprehendere sub anthematis poena a Papa jussus esset: itaque Venetiis excedens, primo Ferriam, Lucam, ac denique Lauzanam in Helvetia secessit, ubi Collegii Rector creabatur, inde vero Anno Christi millesimo quingentesimo quadragesimo septimo Basileam contendebat, ibidemque artem Rheticam, ac humaniores literas per viginti duos annos usque ad mortem suam publice profiteri cogebatur. Ceterum plurima edidit opulcra,

la, quæ ferme potissimam partem ty- **Sæcul XVI.**
pis excusa prodiere: porro magis ex il- **A.C. 1569.**

lis decantatum est illud, cui titulus:
De amplitudine Beati Regni Dei in du-
bus libris Anno salutis nostræ millesimo
quingentesimo quinquagesimo quarto
Basileensibus literis excusum, in quo
Cælius se magnum in Theologicis idio-
tam ostendit; quippe in hoc opere com-
probare nitebatur, quod electorum nu-
merus reprobis longe major sit, cum ta-
men id aperte Evangelio aduersetur:
stupendum vero hoc paradoxon sequen-
tibus hisce omnino ineptis rationibus ful-
cire fategit. I. Si Diaboli regnum magis
amplum esset Dei regno, Sathan Deum
in potentia superaret. II. Libri Sacri,
prout tamen faciunt, misericordiæ Di-
vinæ thesauros non extollerent, si Deus
non nisi exiguum hominum numerum
salvare intenderet, atque ceteros omnes
ad æternas pœnas destinaret. III. Quam-
vis Evangelium pluribus populis non
fuisset annuntiatum, nihilominus fui-
sent salvati, dummodo legem natura-
lem observassent. Porro quarto post
editum hunc librum anno Petrus Pau-
lus Vergerius Cælium propter postre-
mum hunc articulum impugnabat, ejus-
que doctrinam apud Basileensem Sena-
tum denunciabat, quapropter Cælius
suam apologiam concinnare compulsus
est.

§. CI.